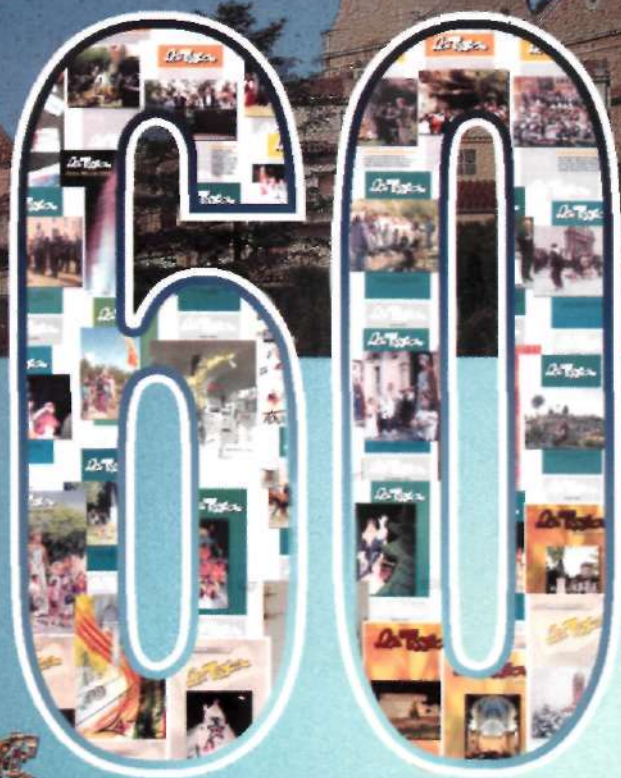

La Tossa

abril 2007

anys

Imatge de la nova adreça Moll

A caixaManresa compartim, amb els clients, projectes i il·lusions, i els ajudem a fer-les realitat. Compartim els reptes del creixement i la millora constant, amb productes i serveis fets a mida. I compartim una especial passió pel territori, les persones i el seu benestar.

caixaManresa

A Moià, per millorar el servei i l'atenció personalitzada, ens hem traslladat.
A partir d'ara els esperem a l'Av de la Vila, 11, tel. 93 830 04 01

www.caixaManresa.es / 902 44 43 42

índex

Editorial	3
Salutació	4
L'enhorabona	5
Joiosa efemèride	7
Pluviomètrica	8
Eclipsi lunar	8
Vida municipal	9
El Moianès fa cent anys segons «El Pla de Bages»	10
Abril de 1907	10
Experiències de la presó: les persones	12
De Sant Martí a la Popa	14
Riells del Montseny i Breda	16
A la Moreneta	17
Caminades pel Moianès	18
Croàcia	20
L'Esplai	24
Nou poemari de Josefina Pons	25
Inauguració del CAAD	28
Grup d'Estudi de la Natura del Moianès	29
Biblioteca	30
Publicacions	31
Pàgines de l'institut	33
Els immigrants i el català	34
Atleta prometedori	35
Noticiari	36

DIPÒSIT LEGAL B-4501-1983

MOIÀ

ABRIL 2007

Any 61. Núm. 669

Redacció: Joies, 11, tel 93 820 81 36

Impressió: Winihard Gràfics, Moià

Fotografies: Renom, J. Soler,
Arxiu Alsina i particulars

LA TOSCA es membre de l'Associació
Catalana de la Premsa Comarcal

LA TOSCA a INTERNET:

<http://www.latosca.org>
latosca@latosca.org

SEIXANTA ANYS

Amb aquest número LA TOSCA arriba a la considerable edat de seixanta anys d'existència i de publicació ininterrompuda. Naturalment, cal celebrar-ho.

Ho celebrem, en primer lloc, amb aquest número commemoratiu, si bé modest. Com a coses especials, només conté una portada *ad hoc* i tres escrits institucionals: del batlle de Moià, del president de l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal i del president de l'Agrupació Cultural La Tosca; hem procurat també que fos un número amb força contingut.

En segon lloc, ho celebrarem, si tot va bé, amb la publicació del llibre *Moià, 1947-2006. «La Tosca», seixanta anys de vida moianesa*, que està enllestit l'historiador moianès Jaume Clara i Arisa. Serà un llibre profusament il·lustrat (en certa manera, continuació d'un altre que ja va publicar el mateix autor fa deu anys: *Moià, 1875-1939. La vida d'un poble en imatges*), que vindrà a ser la crònica d'aquests darrers seixanta anys de vida moianesa vistos a través del nostre butlletí. Hem programat de fer-ne la presentació dins els actes de la pròxima festa major de la vila.

I podem afegir que ho celebrarem, en tercer i darrer lloc, si tots plegats som capaços de donar continuïtat a aquest projecte iniciat l'any 1947 i que ha anat salvant avatars adaptant-se als nous temps. Cal que hi hagi un grup de persones, com fins ara, que se'n responsabilitzin; cal que hi hagi un gruix de col·laboradors, com també hi ha hagut fins ara, que hi aportin els seus escrits; cal que hi hagi una bella llista —millor que fos superior a la d'ara, en què quedem lleugerament per sota de la xifra de vuit-cents— de subscriptors; cal també el suport dels anunciant, per una banda, i dels organismes públics o similars, per una altra, aportant subvencions. I ens cal, és clar, l'escalf dels lectors, destinataris naturals de qualsevol producte periodístic, si bé també podem dir que treballem, més abstractament, per a la història, com ho demostrarà el llibre de l'amic Clara.

Els qui fem LA TOSCA, revista que s'inspira, des dels seus orígens, en l'humanisme cristià, saba ancestral de l'esperit moianès, donem gràcies a Déu per l'assoliment d'aquesta fita i li demanem que ens doni forces i encert per a prosseguir la singladura. I convidem tots els nostres amics a alegrar-se'n amb nosaltres.

SALUTACIÓ

LA TOSCA és testimoni de Moià des de fa seixanta anys.

Ho va ser la primavera de 1947 quan el fosc hivern de la més crua postguerra començava a donar lloc a nous temps. Gent inquieta de la població convertiren LA TOSCA en punt de referència de Moià. Uns noms, el record dels quals encara perdura en la memòria de molts de nosaltres. Foren capaços de fer avançar Moià amb els mitjans de l'època, amb les restriccions que la dictadura imposava. Obriren camí a un Moià culte i viu. És el Moià que hem heretat.

Arribaren els anys setanta. Temps d'inquietuds que començaven a manifestar-se al carrer. Dies apassionants, perquè es collien els fruits que s'havien sembrat gairebé clandestinament. Un nou país, un nou Moià. LA TOSCA hi era.

LA TOSCA és present avui entre nosaltres. La nostra revista ens és un referent cultural i cívic. Diria que s'ha constituït en notari de la vida moianesa. Qui vulgui conèixer la vida de casa nostra, a LA TOSCA el podem remetre. Una revista amb una qualitat formal màxima, amb una maduresa que li dona prestigi.

Amics i amigues de LA TOSCA: m'agradaria poder-vos recordar uns versos que la nostra Josefina Pons us dedicà. Hi canviaré només una paraula:

*No defalliu, la tasca és bresca;
colliu records i en feu un ram;
dins el jardí de la tendresa,
seixanta roses s'han badat.
No defalliu, la tasca és bresca!*

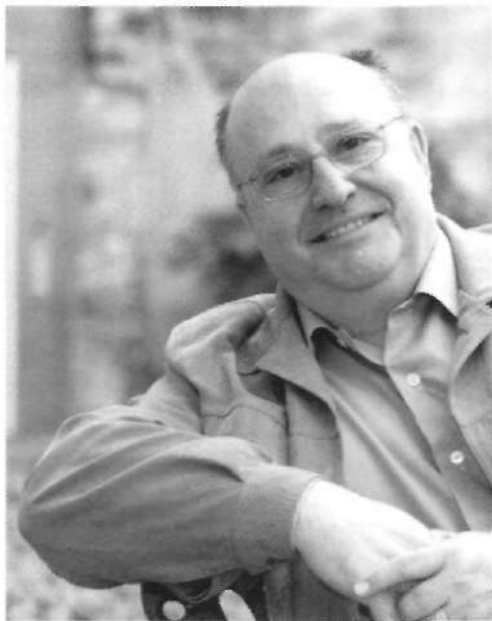
A Moià tenim la gran sort d'una vida cultural robusta i d'una revista que se'n fa ressò.

Amics i amigues que feu LA TOSCA: moltes gràcies. Moianesos i moianeses que la feu possible: moltes gràcies.

A tots, enhorabona!

Josep MONTRÀS I ROVIRA
Alcalde de la vila de Moià

L'ENHORABONA

*

Ceixanta anys d'una publicació és tota una fita, un gran èxit. I més quan es parla d'una publicació viva, amb empenta, que, satisfeta del que deixa enrere, és ara una revista d'avui que mira cap al demà amb entusiasme.

La col·lecció de LA TOSCA és tot un tresor per a Moià. Hi ha el mirall de sis dècades de vida dels moianesos, informació i opinió que reflecteixen no solament l'esperit dels habitants d'aquesta bella població, sinó l'esperit lluitador i d'enorme estima al seu poble dels homes i dones que han fet possible que LA TOSCA faci tants anys essent tan jove.

—El poble, el vostre millor amic.

—La vostra opinió compta i és respectada.

—Cada pàgina de LA TOSCA és una píndola miracle contra l'apatia cívica.

—LA TOSCA creix en il·lusió i prepara el millor premi per als seus lectors i per al poble en general: el llibre de *Moià, 1947-2006*, que ningú no s'haurà de perdre.

Així, doncs, som davant un aniversari significatiu i entranyable, que recorda l'immens esforç de tot l'equip de la revista durant seixanta anys per ser fidels als seus lectors, al seu poble i al seu país. Com la majoria de les publicacions associades a la Premsa Comarcal, LA TOSCA va néixer des de la modèstia, sense fer soroll, amb l'esperança posada només a sumar número darrere número i anar escrivint la crònica de Moià amb senzillesa però amb rigorositat, donant fe de tot el bo i dolent que els anava envoltant, recuperant història, fent balanç del dia a dia i llaurant el camp del futur de la publicació i del poble que l'ai-xopluga.

Només cal parlar amb algun lector de LA TOSCA per a certificar l'èxit de la línia de treball adoptada pels responsables de la revista i l'esforç que entren per mantenir els senyals d'identitat (informació útil, pràctica i senzilla d'entendre, i rigorosa en l'obtenció i tractament de les dades sorgides de les notícies) i, simultàniament, el desig sincer de demanar la continuïtat de la publicació, evocant els bons continguts de les seves planes.

(≡) Premsa Comarcal

El lector sap que cada mes hi trobarà diverses cròniques, ressenyes, articles i seccions habituals. Però sap també que hi trobarà informacions d'allò més divers, unes més polítiques i altres més lleugeres, que tracten relacions humanes i cultura, medi ambient i esports... per posar uns pocs exemples. En fi, sóc conscient, com a president de la Premsa Comarcal, que la gent de l'Agrupació Cultural La Tosca estan intentant confeccionar una revista ciutadana i d'ús familiar, amb temes atractius tant per als joves com per als adults, que resulti amena de llegir, fàcil de consultar i que, alhora que informa i revela els aspectes millorables d'un poble històric, ajuda el lector a triar l'opció que més li interessa i difon conceptes tan necessitats de divulgació com les activitats del consistori o la solidaritat amb els menys afavorits.

L'excel·lent acollença que tant els lectors com els anunciants i la societat en general de la comarca han dispensat a

LA TOSCA des del seu naixement ara fa seixanta anys m'obliga a emfatitzar encara més en el procés de millora contínua en el qual estan immersos els responsables de la publicació. Mostra de la permanent renovació són l'aparició d'aquest número commemoratiu i l'edició del llibre dels seixanta anys.

Només em queda, des de l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal, entitat que té l'honor de tenir un associat de la vàlua de LA TOSCA, agrair sincerament l'interès i afecte que mostren pel treball de la premsa local tots i cadascun dels lectors i quants contribueixen, des dels més diversos àmbits, a fer que la defensa dels drets i interessos del veïns de Moià adquireixi encara més rellevància social.

Seixanta anys d'una revista d'avui que mira al demà! L'enhorabona!

Estanis ALCOVER I MARTÍ
President de Premsa Comarcal / ACPC

GAS-OILS ROVIRA, S.L.

CALEFACCIONS INDUSTRIES
AGRÍCOLA

MOIÀ Avda. Zona Industrial. s/n
Tel. **830.12.25**

AVINYÓ Antoni Pont, s/n
Tel. **838.72.78**

CALDERS Ctra. de Manresa Km 18,4

REPIOL

Campsa

JOIOSA EFEMÈRIDE

Era l'any 1947, el mes d'abril, quan sortia per primera vegada a Mojà el butlletí LA TOSCA. Sortia gràcies a uns joves amants de la cultura, amb ideals nobles i amics de les tradicions i activitats de la vila, dirigits pel fundador de la revista, Mn. Josep Estevadeordal i Vall-llobera.

Continuaren treballant sense parar, amb il·lusió i esperança, i s'arribà a la festa dels vint-i-cinc anys. Es prosseguí amb esperit i constància fins a celebrar-se el cinquantenari. A partir d'aquesta fita, que ja pesa, cal agrair la tasca de totes les persones que han anat ocupant els llocs vacants dins la redacció i el grup de col·laboradors. També cal donar les gràcies als subscriptors, anunciants, lectors i amics de LA TOSCA, sense els quals aquesta no hauria pas pogut continuar.

De fet, el nostre butlletí constitueix ja actualment com una enciclopèdia de la vida moianesa on poder consultar qualsevol esdeveniment de la vila des de l'any 1947 fins avui.

En ocasió d'aquests seixantè aniversari, l'amic Jaume Clara i Arisa, historiadore i president de «Modilianum», revista d'estudis del Moianès, està preparant un llibre que resumeix la vida moianesa d'aquests seixanta anys a través de LA TOSCA. La seva publicació, ja esperada, comptem que es materialitzarà el pròxim estiu.

En nom de l'Agrupació Cultural La Tosca, gràcies a tothom qui ens ajuda i que per molts anys puguem anar gaudint d'aquesta revista i les activitats que genera.

Manel ALSINA I ROQUETA,
President de l'Agrupació Cultural
La Tosca

Les subscripcions ajuden

La Tosca

ESTACIÓ PLUVIOMÈTRICA DE L'ESCOLA PIA DE MOIÀ

LATITUD 41°48'53" N - LONGITUD 2°5'44" E - ALTITUD 741 m

Febrer 2007

DÈCADA	TEMPERATURES			ESTAT DEL CEL			VENT	PLUJA	
	MÀX.	MIN.	MIT.	Serens	Coberts	Núvols	Dominant	PARCIAL	TOTAL
De l'1 al 10	13	-1	5'4	2	4	4	W	8	
De l'11 al 20	18'5	0	8'7	1	1	8	W	11'7	
Del 21 al 28	16	0	7'8	0	2	6	W	3'6	23'3

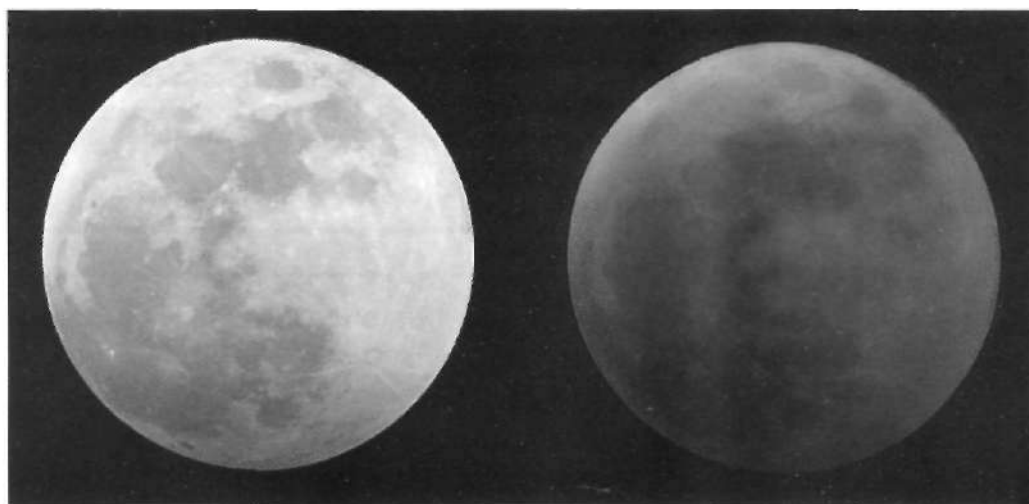
Carles Illa i Casanova té establerts els següents serveis d'informació meteorològica per internet:

MeteoMoià: <<http://www.elmoianes.net/meteoMoia.htm>>

Visió del temps en directe: <http://www.elmoianes.net/meteoMoia_WebCam.htm>

Fotografia actualitzada sobre el temps:<http://www.elmoianes.net/meteoMoia_WebCam_Foto.htm>

ECLIPSI LUNAR

Fotografies de l'eclipsi de Lluna del dia 3 de març, des de Moià. Una és tirada a les 22'16 hores, i l'altra a les 23'55. Fotògraf: Albert Vila.

VIDA MUNICIPAL

EL MOIANÈS FA CENT ANYS SEGONS «EL PLA DE BAGES»

ABRIL DE 1907

5 d'abril de 1907

MOYA. - Desde 111 de mars que funciona el nou establiment «La Electro-Industrial de don Víctor Roqueta Vilaresau» que al suministrar al públic el fluit elèctric ha acabat d'embellir aquesta vila ab l'esplèndida il·luminació de llurs carrers donantli també noves facilitats pera aumentar l'indústria y fabricació.

— La vila en pès se lamenta de que'l desdornegat rellotge del campanar major no senyali may hora segura, lo que perjudica molt al veïnat.

— L'element solidari (1), que 1 compon la població en massa està esperant celebrar mitings a favor del distingit candidat regionalista en el cas que 's presenti 'l contrincant *cunero* senyor Fuster, de qui no mes se sap qu'es maurista y mallorquí (2).

— Ha produït gran consternació la notícia de que en la sessió municipal celebrada per Pasqua va presentar la dimissió de batlle l'integèrrim patrici don Dionís Morató (3), persona benivolguda de tothom y que be's pòt anomenar verader pare dels pobres. Es mes de dol-dre la seva resolució en vigílies de la lluyta que s'ha empenyat a favor de la Solidaritat Catalana.

— La Junta de la Lliga de Defensa del Arbre Fruyter, ha publicat una fulla en que diu lo següent:

«Moyanesos: Tenim en nostre poble, un enemic mortal que ab ses maleses, vol causar el terror vostre y abatre una institució qu' es glòria de nostra vila, devant del món civilisat.

Els deplorables fets que ocorregueren l'istiu passat, la tallada d'arbres en dos camps, la crema de cents fexos de lle-nya y l'intentona de cremar la casa sempre a un metex individu, "es fàcil li succeís sols perquè era un entussiasta de la Lliga" (4).

Ara torna a reproduirse ab dany del fundador de la metexa (5), sens dupte per lo pecat d'haver volgut fer el be al nostre poble, esterminant la salvatge costum de robar fruytes y viandes cultivades a costa de mil sacrificis, disgustos y molèsties: lo be que aquest propòsit ha reportat al poble, tots ho sabeu.

El brètol, l'enemic del poble, al cometre tals feloníes, a mes de que dona una prova de la seva mala ànima y de son esperit de venjansa, demostra també la seva cobardía amagantse bax la negra sombra de la nit, per ecxecutar impune-ment ses tristes hassanyes, sens gosar treure la cara.

No es a un sol individu que fa mal, es a tot el poble de Moya, mes axó s'ha d'acabar, y no devem permetre que dins nostra vila visqui un enemic tant gran de sa prosperitat y de son bon nom. Agrupemnos tots, que l'enemic es cobart

y dèbil, fuig y s'amaga, perquè al fer el mal s'en dona compte y com tots els malfactors te por.

Ajudem calladament l'acció de la justícia, que no serà segurament la darrera salvatjada la que ha fet ara. Vigilemlo, que un dia o altre pot posar el peu en fals y caure, pux devegades mil casualitats imprevistes fan discutir els delictes mes misteriosos.

No desmayèm per axó, sostenim fort y ferm el gloriós pabelló de la Lliga, que axis com ara el nom de Moya sona per tot arreu ab admiració, si ens dexém pendre pel nostre poc valor y cobardia, el títol de benemèrits de la pàtria, que ab aquestos dos anys ens havem conquistat, la gent pronunciarà el nom de moyanés y el de la nostra aymada vila, ab escarni y serem befa dels malvats: ànim doncs qu'es un contra tot un poble.

Visca la justícia! Visca la Lliga!»

Com a medi pràctic acaba d'acordar la mateixa Junta, formar policia nocturna pera estar al aguait dels malfectorç y enemics del arbre fruyter.

16 d'abril de 1907

«Crònica electoral. Moya»

El diumenge últim tinguérem la satisfacció de rebre la visita del il·lustre català y digníssim candidat per aquest districte, el benemèrit patrici dòn Lluís Ferrer-Vidal y Soler.

El futur diputat per Castelltersòl, acompanyat pel ecsdiputat senyor Pons y dòn Ramon Albó (6), fou rebut pel Ajuntament en corporació, autoritats, el Superior de PEscòla Pia y poble, dirigint-se a Casa la Vila.

El senyor Albó feu la presentació del candidat pronunciant un notable parlament fent referència als entrebancs que 'l centralisme posa a les iniciatives dels Ajuntaments y entitats econòmiques.

En apòyo de les seves afirmacions referí el fet ocorregut a la Junta d'Obres del port de Barcelona, no fa molt temps y fent parangó entre 'l centralisme y l'autonomia, esplicà les ventatjes d'aquèsta arrencant forts aplaudiments.

El candidat senyor Ferrer-Vidal, després de saludar a les autoritats y al nombrós públic, s'oferí a tots sens dinstinció en be del districte y de Catalunya.

Els il·lustres espedicionaris al sortir de Moya en automòvil foren acompanyats fins al Poble Nòu, per les autoritats y electors al ayrós sò de l'orquesta *La Moyanesa*.

Regna aquí gran entussiasme que 'l diumenge pròcsim se traduirà en vots.

Les notícies que 's reben d'altres pobles del districte, son molt falagueres pel senyor Ferrer-Vidal.

**Transcripció i notes:
Jaume CLARA I ARISA**

(1) Referent al moviment catalanista de la Solidaritat Catalana, representat en el districte de Castellterçol per Lluís Ferrer-Vidal.

(2) «Cunero»: s'aplica al candidat o diputat a Corts estrany al districte electoral i patrocinat pel govern; en aquest cas, el Sr. Fuster, patrocinat pel govern conservador d'Antoni Maura.

(3) En la sessió municipal del 12 de maig es presenta una instància de Dionís Morató en què aquest demana ser rellevat del seu càrrec per motius de salut. El consistori, encapçalat per l'alcalde accidental, Sebastià Oller i Roca, s'hi nega i li dóna una llicència de tres mesos per a recuperar-se. Dionís Morató retornà a l'alcaldia el 6 d'octubre d'aquell mateix any.

(4) Es refereix, segurament, a Jaume Clara i Vinas, cosí de Francesc Vínias i membre de la primera Junta de la Lliga Defensa de l'Arbre Fruiter. El 5 de juny de 1906 havia estat objecte d'un atemptat contra disset arbres fruiters en el camp de la seva propietat de la Teuleria. Mn. Evarist Morató, en el manuscrit *Breu resenya de lo mes notable ocorregut en Moya desde l'any 1900 fins al 1919*, assenyalà: «A la nit del dia setse de juliol [de 1906] un mal intencionat pegà foch à la llenera de la taularia del Mas Sayol. Hi habia uns catò[r]se cents feixos.»

(5) El tenor Francesc Vinas. La junta directiva de la Lliga Defensa de l'Arbre Fruiter, en la reunió del 25 de març de 1907, havia condemnat «el bàrbara atentado de que habia sido víctima, nuestro buen patriota fundador de esta Liga, D. Francisco Vinas, con motivo de al talla de arboles frutales, que una mano criminal cortó de su propiedad, en el ultimo mes de febrero».

(6) Ramon Albó i Martí (1872-1955). Sociòleg i advocat de família castellercolenca, fou president del tribunal tutelar de menors i director general de presons.

EXPERIÈNCIES DE LA PRESÓ: LES PERSONES

Quan t'endinses en el món de les presons t'adones que entres en un lloc molt complex, entorn del qual gira una gran diversitat de persones. Sens dubte, els presos són al centre de totes les prioritats, i és que sense ells les presons no tindrien raó d'existir. Però ells no són les úniques persones que formen la xarxa del nostre sistema penitenciari actual.

A més dels presos hem d'esmentar els funcionaris que formen part de la vigilància, dels equips de tractament, de les tasques administratives i directives. El nombre d'aquestes persones és força alt, encara que insuficient, per la gran quantitat de reclusos que poblen les nostres presons i que fa que no puguin dur a terme la tasca fonamental de les presons, que és la reinserció.

Un altre grup de persones que tenen molt a veure amb els presos és el dels seus familiars: pare, mare, muller o marit, fills... Els familiars són els primers de sentir i rebre les conseqüències del càs-

tig que sofreix el reclus, encara que mai no poden ser, en general, els responsables dels actes comesos per la persona empresonada.

A aquests grups podem afegir-hi les persones que formen part del sistema judicial: advocats, fiscals i jutges, i especialment els jutges de vigilància penitenciària, que són els encarregats de vetllar pels drets dels presos.

Si ens fixem primerament en els presos, segons les dades aportades pel *Ministerio del Interior* de l'Estat espanyol corresponents al mes de desembre del 2002, a Espanya hi havia 52.307 persones privades de llibertat, de les quals 40.174 eren penades i 12.133 eren preventives. Actualment ja són moltes més.

Fa poc més d'un any que, segons informacions rebudes de la Direcció General de Centres Penitenciaris de la Generalitat de Catalunya, a les nostres presons hi residien uns nou mil reclusos, amb l'agreujant que diàriament hi ha un augment de IT7%.

Una estadística ens dóna la següent tipologia dels nostres presos: el 87% són homes i el 13% són dones; el 80% té una edat compresa entre 16 i 30 anys. Observant el nivell cultural, el 17% es declara analfabet total; el 1373% té el graduat escolar; l'11'11% han rebut formació professional; el 4'58% han estudiat BUP o ESO, i només el 0'65 % posseeix un nivell universitari. El 52'9% restant estan entre el nivell elemental i el primer i segon cicle.

La situació laboral prèvia a l'ingrés a la presó dóna el següent percentatge: el 65%, sense feina; el 13%, amb treball il·legal i sovint delictiu, i el 22% compaginen treball i atur. El 80% dels presos procedeix de sectors socials de marginació i misèria, i el 75% són reincidents.

Analitzant les dades sanitàries es pot observar que més de la meitat de la població reclusa (en concret, el 56%) es declara drogodependent, el 44% pateix alguna malaltia seriosa i, d'aquests, un 26% declara obertament que pateix la sida. Fins i tot bastants dels malalts de sida manifesten que havien entrat sans a la presó i hi han agafat la malaltia.

Un quadern de «Cristianisme i Justícia» que vaig llegir temps enrere i d'on he tret algunes de les dades anteriors diu que, globalment, la població penitenciària es pot classificar en tres grans grups: els drogodependents, els immigrants i un tercer grup no esmentat fins aquest moment però que també està reclòs, que és el dels malalts mentals. Finalment, hi ha un grup minoritari de persones que podríem definir com els delinqüents pròpiament dits.

Segons el fred llenguatge dels números, amb el marge d'error que cadascú

Centre Penitenciari de Quatre Camins

pugui atribuir als estudis, dades i enquestes, el cert és que el reclús, a Espanya, i també a Catalunya, presenta predominantment el rostre d'home jove, d'un nivell intel·lectual molt baix, desocupat, marcat per l'estigma d'un ambient familiar deteriorat i de misèria, esclau de substàncies tòxiques que han trastornat el seu estat físic i psíquic, i resident habitual dels centres penitenciaris.

Des del punt de vista humà i cristià, tenim la necessitat de comprendre els germans que estan a les nostres presons. Tanmateix, la majoria hi són per culpa d'una societat injusta que genera tantes mancances en tots els ordres, tan poc acollidora i comprensiva envers les seves mateixes víctimes, tan crítica amb els qui delinqueixen i tan poc crítica amb les causes del delicte. Sovint no vol fer res per la prevenció i rehabilitació del delinqüent, que acaba «podrint-se» en la soledat d'una presó, mancat de tot afecte, comprensió i ajuda, i es rebel·la contra aquesta societat que fa els ulls grossos davant els delictes dels poderosos i que castiga, a vegades injustament, els qui han estat víctimes de la pobresa, de la manca de formació, de la drogaddicció... que la mateixa societat ha generat.

Josep M- OLLER, escolapi

DE SANT MARTÍ A LA POPA

Tot just tocaven les nou al campar de Sant Martí de Centelles quan començàvem l'ascensió al castell. L'equip —Joan Moliner, Feliu Ananos, Antoni Ibàñez, Tomàs Irigaray (autor de les fotografies) i jo mateix— desconeixíem en aquell moment que en alguns trams hauríem fins i tot de superar el «pas d'home», que és la velocitat mitjana del Joan, per a poder dur a terme el recorregut previst i tornar a casa a l'hora de dinar.

L'ascensió en fred és presenta força dura, i certament el fet d'assegurar determinats passos del recorregut amb ferros clavats a la pedra i cables d'acer trenats corrobora aquesta impressió. A mesura que anem guanyat alçada fins als 859 metres del castell, el paisatge es va engrandint fins a permetre'ns gaudir d'una visió en què només per omissió podríem deixar de citar alguna de les elevacions que donen nom al país. El camí fins a la Rovira dels Cerdans és d'una placidesa inesperada, sobretot després d'haver hagut de grimpar com cabres en l'ascensió al castell. La casa, amb trets senyorials, en què podem observar, mentre la circumval·lem, que tenia molí, està situada dalt d'un cim i gaudeix de magnífiques vistes sobre el Congost i les anomenades terres dels sots feréstecs.

Fins a la fageda de Sauva Negra, on esmorzàvem al voltant de la font, sentint caure algunes gotes de pluja, anem per una pista forestal, i, fetes les fotos de rigor (documentem el país que desapareix davant els nostres ulls), imprimim a la marxa un major vigor, del «pas d'ho-

me» a l'«ungla de cavall», fins a la Casanova del Castell. A la nostra esquerra hem vist desfilar, com qui va dalt d'un tren, Santa Coloma Sasserra, la urbanització de la Penyora, i la Talladella. La Casanova és únicament una prova més de l'estultícia de la nostra espècie: anys i anys d'aixoplugar colònies d'infants —entre altres, de la parròquia de Sant Esteve de Castellar del Vallès— i ara, per l'acció vandàlica d'alguns malnascuts, reduïda quasi a ruïna i convertida en una amenaça per a la seguretat dels qui s'hi acosten.

El Castell de la Popa ens rep des de la seva imponent alçada, concentrat en el seu viatge al llarg dels segles, des de la mà àrab que el va crear orientat clarament al mati, fins als tropells, abusos i malvestats sens nombre que, invocant el Déu dels cristians, s'hi han dut a terme. Des de les escales del castell albirem sota un cel ennuvolat i gris la serralada montserratina, Castellcir, Castellterçol, Moià i més enllà els primers contraforts del Pirineu. En la nostra sortida matinal hi hem posat massa guindes —el Castell de Sant Martí, la Rovira dels Cerdans, la fageda de Sauva Negra, el pas per la Casanova per documentar-ne l'existència i finalment el castell de Castellcir dit de la Popa— i el rellotge, passades llargament les dotze del migdia, ens fa saber que la tornada pel mateix indret no ens permetrà pas de complir l'horari previst. Davant mateix de l'ermita del castell convoco una reunió de mapes per proposar un nou itinerari de tornada: seguir la riera dita de Centelles fins a sortir al

Castell de la Popa

Castell de St. Martí de Centelles

La Casanova del Castell

camí de la Rovira dels Cerdans. Amb l'assentiment de la majoria, comencem, doncs, a caminar. Fins a tres tanques per a evitar que el bestiar surti de la propietat ens cal creuar, i en algun moment el dubte respecte de la decisió presa es posa de manifest, però abans de tres quarts d'una som a les envistes de la Rovira dels Cerdans, i trepitgem el castell de Sant Martí de Centelles dins l'horari previst, per a consumir el descens i trobar-nos de nou a la plaça del Cementiri i l'església abans de la una.

En la tornada, un accident de tràfic a la carretera de Sentmenat a Castellar del Vallès, on podem comptar fins a cinc

ambulàncies, ens detura durant una bona estona. Esperem que, malgrat l'aparatositat, ningú no hagi patit mal.

Arribats ja a casa, mentre confecciono aquest breu resum de la sortida, se'm fa evident per a pròximes ocasions que ens cal centrar-nos únicament en una, o com a molt dues fites per sortida, per a poder continuar fruit d'aquest costum tan agradable: trobar-nos a les vuit del matí per a començar l'excursió matinal i acomiadar-nos —normalment entre rialles— abans de les dues del migdia.

Antonio MORA VERGÉS
(Castellar del Vallès)

RIELLS DEL MONTSENY I BREDÀ

El dia 17 de desembre vàrem anar amb la família a Riells del Montseny i a Breda, comarca de la Selva. Riells és un poble petitet, amb poques cases, envoltat de muntanyes altes i molt boniques. L'església estava molt ben adornada, amb un pessebre preciós, perquè faltaven pocs dies per a la gran festa de Nadal.

Des de Riells cap a Breda vam veure que al costat mateix de la carretera hi passa un rierol amb aigua molt neta, que desemboca en una bassa petita. No és pas gens estrany que les pollancredes que s'estenen pels marges de la terra dura, a prop seu, siguin molt altes i ufanes. És un tram curull d'al·licients que ens convida a aturar-nos-hi per contemplar el seu encant. Ara han augmentat els núvols que hi ha damunt la serra del davant i, de tant en tant, ens tapen el sol. Aquesta nuvolada ens fa una mica de respecte, perquè, cap al cantó de ponent, el cel és més fosc; tot i això, per entremig de les muntanyes i un xic enllà, encara podem veure el poble de Riells i acomiadar-nos-en.

Quan parles de Breda et ve a la memòria una gran persona, fill d'aquest poble, el pare Francesc Sagrera, el qual hi té un carrer dedicat. A 8 km de Riells s'arriba a Breda. Aquest poble és molt conegut per les grans botigues de ceràmica; els carrers són amples i ben asfaltats; hi ha jardins plens de plantes i figuretes; hi ha alguns camps de blat de moro, i algunes cases encara conserven a la façana uns rellotges de sol de molts anys abans.

Fent una volta per les piscines i el camp de futbol em va cridar l'atenció un poema molt bonic dedicat a sant Jordi, del gran escriptor Josep M. de Sagarra. Està enclavat a la façana principal del poliesportiu i diu així:

*Sant Jordi du una rosa mig desclosa
pintada de vermell i de neguit.
Catalunya és el nom d'aquesta rosa
i sant Jordi la porta sobre el pit.
La rosa li ha donat gaudis i penes
i ell se l'estima fins qui sap a on;
i amb ella té més sang a dins les
venes
per poder vèncer tots els dracs del
món.*

D. FONTS

Sant Josep, 17 MOIÀ
93 830 11 28

A LA MORENETA

*Moreneta de la serra,
jo en conec el vostre altar,
com els arbres de ma terra,
com el sostre de ma llar.*

L'any passat no vaig poder venir a besar-vos la mà, Moreneta, ni a dir-vos tot el que jo voldria, ni al petit Jesuset que vostra mà dreta empara, ni sentir el Virolai, que sembla que baixi del cel, i tantes coses que només a vós explicaria.

Enguany s'acaba l'any jubilar amb motiu de complir-se 125 anys de la vostra proclamació com a Patrona de Catalunya. El cor sembla que em digui que podré venir, però no podré pujar l'escala. M'estaré asseguda a baix i, tot oint

la missa, aixecaré els ulls mirant-vos en el vostre preciós altar i estaré contenta de contemplar els cims de Montserrat.

Dono gràcies a Déu dels anys que em dóna de vida i de poder viure'ls en el meu Moià, a l'Hospital-Residència, ben acompanyada de les bones i atentes Germanes Josefines i de les noies que m'assisteixen, amb bon humor, treballadores. Són joves, ens fan companyia; jo els desitjo el millor per a la seva vida, i que puguem tenir-les fins...

Moreneta, aconseguíu-nos per a tots pau i salut, i que el Jesuset també ens ajudi somrient-nos assegut a la vostra falda.

Liduvina DAVÍ

Escorxador Comarcal del Moianès

Zona Industrial
Avda. del Prat, s/n
08180 MOIÀ

Tel. / Fax 93 820 80 84
Mòbil 608 44 21 87
Partic. 93 830 09 20

CAMINADES PEL MOIANÈS

Continuant el cicle de caminades curtes per diferents llocs del Moianès, que organitza Rivendel, el dia 11 de febrer es va fer la vintena caminada. A les nou del matí vam sortir des de la plaça Catalunya o dels ànecs, de Moià, pels carrers Onze de Setembre i Miquel Vilarrúbia. Seguint pel carrer de Joan Maragall vam anar cap al carrer de l'Arbonès fins a la ronda de les Illes i d'allà al final del carrer de Passareu per a prosseguir pel camí de Molí Nou fins a passar pel planell que hi ha arribant a la casa de Molí Nou, on antigament hi havia els safareigs que les dones d'una part de Moià feien servir per a rentar la roba. Els seixanta-dos caminaires vam continuar, passant ran de la casa, que ens quedà a la dreta, per a pujar en direcció nord-oest, per un corriol, fins a trobar el camí de Passareu, que vam seguir, ara en direcció nord, fins a la font que hi ha abans d'arribar a la casa en un revolt del camí i que no raja. Suposem que s'ha espatllat, ja que l'aigua d'aquesta font prové de l'antiga font de l'Avi i podem assegurar que, tot i que fa temps que no plou prou, no s'ha eixugat pas; més aviat és per falta de manteniment que no raja.

Continuàrem el camí fins a tocar la casa de Passareu. D'allà vam girar a l'esquerra, ara en direcció nord-oest, entremig d'algun roure i de pins, fins a arribar a les fonts Isabel i Montserrat. Ambdues pertanyen a la propietat de Montví de Dalt i també estan mal conservades o, més ben dit, descuidades. Tot i això con-

tinua brollant-ne aigua, encara que molt poca. Aquestes fonts també necessitarien un manteniment per a tornar-les a endreçar i deixar-les arreglades per si algú vol gaudir de les seves aigües.

Des d'aquestes dues fonts vam anar, ara cap a l'oest i pujant, fins a trobar la carretera de l'Estany, que vam travessar per a agafar el carrer de Caselles, que vam seguir, ara ja ficats en la urbanització de Montví de Baix, per a avançar pel carrer Menorca i baixar tot seguit pel carrer de la Font i anar al parc de la font de Montví de Baix, que raja prou bé; el que no sabem és si l'aigua és potable, ja que una font enmig d'una urbanització

Plantant arbres a la costa de la Creu

en què les clavegueres van a la riera no ens sembla gaire de fiar. Allà vam parar per esmorzar i, havent fet el fet, ens varen explicar una llegenda sobre els arbres.

Vam sortir del parc i vam trescar per un corriol que ens féu abandonar la urbanització ara en direcció sud-oest, per a anar a trobar el camí que puja, ara en direcció a llevant, pel darrere de la costa de la Creu i entremig d'antigues feixes molt pedregoses, on sembla que s'havia conreat la vinya. Aquest camí és costerut, puja amb ganes i fa bufar fort. Una vegada a dalt vam poder contemplar part del Pirineu, aquest any net de neu, i després vam seguir en direcció sud cap a la creu, que ja es veia. Un cop allà vam baixar pel caminet del mirador

fins a la plaça i des d'allí vam agafar un corriol dret que ens va fer arribar al lloc on plantaríem tota una colla de pins pi-nyoners. Ja hi havia una rasa preparada i els pins a punt de ser plantats. Així és que va ser una feina curta, però esperem que sigui profitosa, ja que plantar arbres és sempre una bona feina. Acabada la plantada, el Patronat de la Lliga de Defensa de l'Arbre Fruiter ens va obsequiar amb begudes, coca i xocolata. Allà mateix ens vàrem fer una foto del grup i donàrem per acabada l'excursió, que aquesta vegada va ser curta de recorregut, donat que volíem tenir temps per a plantar els arbres. Esperarem la propera, a veure per on ens portarà.

Sebastià PADRISA

Josep Ma. Ferrer i Serra
Arquitecte

Plaça St. Sebastià, 6, 1r - 7a, 08180 MOIÀ
Tel. 93 820 80 21 Fax: 93 820 76 03
e-mail: arquitectura-ferrer@coac.net

CROÀCIA

Zàgreb

Croàcia és un país que té un encant especial. Es troba banyat pel mar Adriàtic i té quasi 600 km de costa; una costa rocosa, amb paisatges meravellosos, amb illes de somni que un mar net i cristal·lí acarona.

Comencem el nostre viatge per Zàgreb, la capital, i el primer que capta el nostre interès és la netedat: ni un paper ni una cigarreta en les places i carrers d'aquesta població que esdevingué la capital d'un estat independent després del repartiment de l'antiga Iugoslàvia.

Els tramvies blaus i els taxis són gairebé l'únic mitjà de locomoció per a traslladar-te per la ciutat; una ciutat plena de parcs i jardins, palaus i esglésies. Cal dir que el 80% de la població és catòlica. Ens perdem per estrets carrerons de la ciutat alta creuant la Porta de Pedra i arribant a la plaça de Sant Marc, on hi ha l'església del mateix nom, en què les teules formen diversos escuts i figures geomètriques. Al darrere hi ha el parlament i l'ajuntament. Ens sorprèn un funicular que va des de la part baixa a la part alta i des del qual es pot admirar tota la ciutat.

El mercat a l'aire lliure té vistositat. Totes les veles són de color taronja i hi pots comprar tota mena de fruita, verdura, flors i records. És agradable asseure's en una terrassa de la plaça i contemplar la ciutat viva, amb gent amable i alta (la mitjana és de 1'90 m), que gene-

Església de Sant Marc (Zagreb)

ralment dominen bé l'anglès i que vetllen pel turisme.

El cementiri de Zàgreb és una joia. Unes galeries immenses amb arcades i mosaics de tonalitats diferents formen un conjunt harmònic i perfecte.

Deixem Zàgreb amb la impressió que ens quedarà en el record la imatge d'una ciutat centreeuropea on estimen l'art i la cultura (en alguna església hi trobem músics assajant per a un concert), sense cap gran catedral però amb dues grans biblioteques universitàries (hi ha 40.000 estudiants), una gran estació central, que ja queda petita, grans museus, estàtues, un jardí botànic... Sobretot admirem com han reconstruït la ciutat en tan

pocs anys després d'una guerra que no ha deixat rastre.

La costa dàlmata

Per als amants de la natura, Plitvice, el parc nacional declarat patrimoni de la humanitat per la Unesco, és una meravella. Camines hores per viaranys estrets i ponts de troncs, des d'on pots admirar cascades i llacs d'una aigua verd maragda pura i cristal·lina, on neden els peixos i on regna la pau entre la frondositat del bosc. Per a anar dels llacs inferiors als superiors ens porten en un transbordador. El silenci, excepte el rumoreig de l'aigua, imposa una mica, perquè no sentim ni un ocell i ens diuen que emigraren durant la guerra i no han tornat.

La capital de la península d'Ístria és Pula. Visitem el Colosseu romà, que és una meravella, molt ben conservar, i on l'endemà canta Josep Carreras, el nostre tenor; tota la ciutat és plena de car-

tells anunciant la seva actuació. Hi ha molt per recórrer i poc temps. Visitem la catedral, l'arc romà dels Sergis i contemplem l'Adriàtic, que, inalterable, es balanceja suaument en les aigües pures.

Voregem la costa adriàtica, contemplant pobles i ciutats com Opatija (la Marbella croata), on queda temps per a banyar-se, i a fer quilòmetres fins a arribar a Zadar, destacada ciutat dàlmata abrigada del mar per un triple cordó d'illes. Podem destacar-ne la catedral, la torre veneciana i l'església de Sant Donat.

Ens encanta Sibenic, amb el seu barri antic, amb carrers estrets, empedrats i tortuosos, amb cases venecianes, la plaça de la República, amb parades plenes de records per als turistes.

Trogir, petita localitat anomenada la Venècia en miniatura. Es troba en un illot enllaçat mitjançant ponts a la terra ferma. Traspassem la muralla i la Porta de Terra Ferma i ens perdem joiosos

Vista aèria del Colosseu de Pula

entre la multitud que omple carrers i carrerons per visitar la catedral i els monuments de la població; també el mercat de roba, *souvenirs*, bijuteria i de tot l'imaginable. És impressionant, tant per les parades com pels turistes, i tant moviment dóna un aire festiu a la població i sents una alegria encomanadissa en veure tants rostres somrients.

Split, la ciutat de 300.000 habitants, és la més poblada de la costa dàlmata. El palau de Diocleciana, de 38.500 m² de superfície, impressiona i el campanar de la catedral, alt i esvelt, és el símbol de la ciutat.

Bòsnia-Herzegovina

Fem una petita incursió a Bòsnia-Herzegovina, país que contrasta amb Croàcia. En aquesta última nació no es veuen enlloc els efectes de la guerra. En canvi, a Mostar, ja dins Bòsnia-Herzegovina, impressionen els edificis mig ensorrats, sense marcs a les fines-

tres, amb impactes de bales i amb aspecte de desolació. A la plaça d'Espanya hi ha un monument als soldats espanyols que hi han estat com a forces internacionals en missió de pau. Visitem el vell basar. Els carrers són empedrats amb còdols de riera i els comerciants tenen la seva mercaderia exposada als turistes. Un dels records són bolígrafs fabricats amb metralla. El famós pont sobre el riu Neretva és el símbol de la unió entre croates i musulmans.

La vida a Croàcia és cara, molt més que a Catalunya, i ens sorprenen els sous baixos. Un professor guanya 600 euros al mes, cosa que ens diu que la població fa miracles o que té més d'un treball. No veiem captaires ni dones amb criatures parant la mà. Amb excepcions, és un país segur, no apte per a carteristes, i camines pels carrers amb sensació de seguretat. Desitgen entrar en la Unió Europea i crec que s'ho mereixen.

Vista nocturna
del pont de Mostar

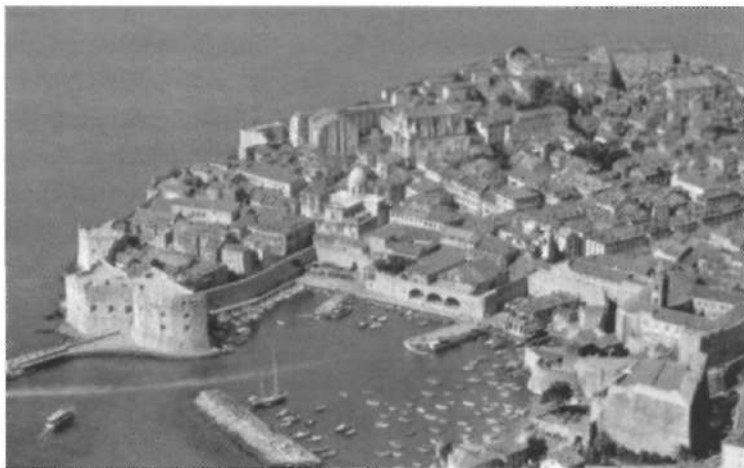
Dubrovnik

Finalment arribem a Dubrovnik, anomenada la joia de l'Adriàtic i declarada patrimoni de la humanitat per la Unesco. La ciutat es troba envoltada de muralles, que tenen una longitud de 2 km. Places de marbre, carrerons que s'enlairen cap al cel plens de restaurants i botigues et donen una imatge de ciutat antiga però viva. Comprar una casa dins la muralla representa uns preus astronòmics, aptes només per a milionaris. Els carrers, atapeïts de turistes, donen una idea de l'atracció que té Croàcia. La Porta Pile medieval, amb el pont llevadís sobre el vall o fossat, deixa arribar a

l'Stradum, l'artèria principal de la ciutat, via amb façanes de pedra i portes i finestres idèntiques. El palau del Rector, amb gran escalinata, el monestir franciscà i el dels dominics produeixen un conjunt d'harmonia. Duvrovnik és una ciutat que no es pot esborrar de la memòria; és per a somiar-la, és lloc per a recordar amb goig. És aquella ciutat a què penses tornar un dia per assaborir-la, per recórrer-ne els carrers estrets esglaonats, amb el mar que l'acarona, amb la muralla que l'empara, i guardar-la en el cor com una joia. Per alguna cosa s'anomena el joiell de l'Adriàtic.

Agustina CANTÓ

Dubrovnik

CLÍNICA PODOLÒGICA MOIÀ

Dr. Carme Mendoza Saeza
N. Col. Podologia 1.113 / N. Col. Infermeria 34.095

TRACTAMENTS DE PODOLOGIA I INFERMERIA

Plaça Colom, 4, 2n, 2a
Tel. 93 820 9155 - 08180 MOIÀ

L'ESPLAI

Heus ací les activitats de l'Associació de Gent Gran de Moià (l'Esplai), que extraïem dels butlletins núms. 127 (febrer 2007) i 128 (març 2007).

Diumenge dia 4 de febrer, a les sis de la tarda, ball, animat per Rafel.

Diumenge dia 11 del mateix mes, també a les sis de la tarda, escenificació de *jAy, Carmela!*, obra en dos actes, de José Sanchís Sinisterra, a càrrec del grup de teatre del Centre Parroquial de Monistrol de Calders. Sorteig d'una toia.

Diumenge dia 18, a la mateixa hora, projecció de la pel·lícula *Bandida*, amb Penélope Cruz.

Dimarts dia 20, excursió a Martorell, amb visita al pont del Diable i al museu de l'Enrajolada. Dinar al port de l'Ordal, amb calçotada.

Dijous dia 22, a les sis de la tarda, conferència «Com curar-se amb el jin-shin i el iut-su», a càrrec del naturòpata Josep M. Arjona.

Diumenge dia 25, també a les sis, ball de disfresses, animat per Raimon, i sorteig d'una toia.

Diumenge dia 4 de març, a les sis de la tarda, concert a càrrec de la Coral de la Gent Gran de Sant Vicenç de Castellet. Sorteig d'una toia.

Diumenge dia 11 del mateix mes, també a les sis, interpretació del monòleg *Còmplices*, d'Isabel-Clara Simó, a càrrec de Jaume Costa, de Navarres.

Diumenge dia 18, a tres quarts de tres de la tarda, sortida cap a la colònia Viladomiu Nou per assistir a la representació de *Fil i carbó*, prèvia passejada pel parc fluvial i Casa de l'Amo. Per als qui preferiren quedar-se a Moià, a les sis de la tarda, ball, animat per Raimon, i sorteig d'una toia.

Diumenge dia 25, a les sis de la tarda, escenificació del musical *T'estimo, ets perfecte, ja et canviaré!*, a càrrec del Centre de Sant Vicenç de la parròquia de la Creu Alta (Sabadell), amb música en viu. Sorteig d'una toia.

✓ LÁMINES IMPERMEABILIZANTES
✓ PREPARATS ASFÀLTICS
✓ MÀSTICS I PERFILS PER A JUNTS
✓ AILLADORS TÈRMICS I ACÚSTICS

✓ ADITIS PER A MORTERS I FORMIGONS
✓ PINTURES PER A LA CONSTRUCCIÓ
✓ PRODUCTES ANTICORROSIUS

ASFALTEX
Prestigi en Impermeabilització

Ctra. Molins de Rei a Rubí, km. 7,3 VALLDORÉIX (Barcelona) ☎ 936 747 112 - Fax 935 894 393 E-mail: asfaltex@advi.es http://www.asfaltex.com

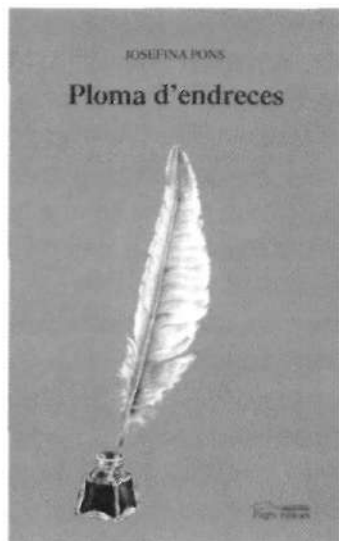
NOU POEMARI DE JOSEFINA PONS

El dissabte dia 17 de març a dos quarts de deu del vespre va tenir lloc a l'auditori de Sant Josep la presentació del llibre *Ploma d'endreces*, nou poemari de la moianesa Josefina Pons i Puigcorbè.

Va actuar-hi de coordinadora Teresa Terricabras, regidora de Cultura de l'ajuntament de Moià, que va excusar l'assistència de Lluís Pagès, editor del volum, de qui tanmateix es llegí un escrit que glossava molt encertadament la figura de la nostra poetessa.

Després parlà Daniel Téllez, il·lustrador del llibre, congratulant-se d'haver pogut participar en aquesta obra de la Josefina, «una persona que ens ha donat amabilitat, comprensió, generositat... poesia viva».

*

Tot seguit prengué la paraula Florenci Crivillé, prohom ripollès prologuista de l'obra, llegint el text que resumim més avall i introduint una recitació de poemes del llibre, a càrrec de la rapsoda ripollesa Dolors Viaplana.

Finalment digué unes paraules l'autora i clogué l'acte institucionalment Josep Montràs, batlle de Moià.

Aixecada la sessió, els assistents foren obsequiats amb un refresc, mentre hom adquiria exemplars del poemari i la Josefina els signava.

RESUM DE LA INTERVENCIÓ DE F. CRIVILLÉ

Fa ja una vintena d'anys que ens vam conèixer amb la Josefina a Centelles, a casa del comú amic Andreu Coll i la seva enyorada esposa Remei, en aquelles trobades dominicals del cenacle de Quicarell Poètic que tant van contribuir a relacionar poetes amb seguidors més o menys diletants de l'art poètica, com ara jo mateix.

Era pel març de 1988 quan vaig prendre contacte per primer cop amb Moià. Es presentava a l'Esplai el llibre *Aportació rimada en homenatge a Verdaguer*, del recordat poeta artesenc Francesc Blancher. Fou llavors quan vaig tenir el goig de ser presentat al

vostre compatrici, el gramàtic i també poeta Josep Ruai, de qui feia temps admirava la magna obra en pro de la nostra llengua. D'aleshores ençà són nombroses les ocasions que he acudit a la vila. Recordo les vetllades poètiques i musicals a casa la Josefina, a la Torre de Casanova i a la seva llar actual, l'assistència en tres oportunitats a la Festa de l'Arbre Fruiter, les visites al museu i a les coves del Toll, celebracions, concerts i homenatges... I, si Déu vol, penso continuar venint, ja que amb el temps he anat coneixent i tractant més moianesos i moianeses [...]. Em plau dir que, llevat dels pobles del Ripollès, que recorro per la meua actual dedicació, de Barcelona, de Girona, de Vic i de Seva —on vaig néixer—, crec que l'indret que més repetidament he visitat ha estat Moià.

Voldria citar el cas especial d'en Carles Riera. Em va ser presentat aquí l'any 1990 com un jove i erudit filòleg i farmacèutic. Qui m'havia de dir que, amb el temps, s'ordenaria sacerdot i el tindríem quatre anys de rector a Ripoll! Puc ben afirmar que el més que centenari full parroquial del monestir, durant aquest temps (entre el 2001 i el 2005), va passar literàriament pel punt més alt de la seva història. Aliats, vam aportar-hi dotzenes de poemes d'autors escollits. Fou un autèntic gaudi personal i un guany per a la vila ripollesa. I són justament uns significatius apunts, espigolats d'un article que Mn. Riera publicava el passat Nadal en el «Full Diocesà», que ens serviran d'entrada per a reflexionar entorn del fet poètic:

«Un bon poema té una força evocadora indiscutible. Suggereix, indica, asse-

nyala, posa en camí. En camí de recerca, de pregunta. [...] L'art poètica comunica noblesa a les paraules. [...] Llegir poesia estova l'ànima, afina els sentits, aguditza l'encant... [...] Un poema és una petita obra d'art, on imaginació i memòria col·laboren estretament. Atiada per la curiositat i el somni, la poesia és una realitat estranya que es mou entre l'equilibri i la màgia, l'ordre i l'aventura.»

Belles i encertades reflexions. A mi m'agrada la poesia com, n'estic segur, atrau gairebé tots els qui som aquí. Ara bé —com també crec que es deu trobar la majoria dels presents—, no em motiva pas la poesia del malabarisme, dels focs follets i de la inconsistència, sinó la poesia ben travada, pletòrica. Avui dia passa que força poemaris —i també els catalans— tendeixen a ser tan enrevessats i pretensiosos que celebrem de cor quan n'apareix un que és fruit d'una tasca intensa i curosa, que opta per la mesura com a valor formal, la sensibilitat com a actitud estètica i la delicadesa com a concepció expressiva. Aquest és el cas de l'obra de la Josefina, en la qual el lirisme no cau mai en la grandiloquència, sinó que es mou sempre en un territori que, per molt que la transcendeixi, arrenca de la quotidianitat. Fa servir paraules habituals i unes tècniques mancades d'artifici. La seva poesia no és monòtona ni tèrbola, sinó que poua de dret de l'expressió planera i lluminosa de qui, al meu entendre, posseeix allò que en dic «el do del dring de la paraula viva», tan costós d'aconseguir, tan rar de conservar, tan escàs de veure.

Dit això, em centro ja en l'obra que ara apareix. De fet, en un primer moment havia de formar part d'un altre llibre de

Els qui intervingueren en la presentació

molt més gruix que es titularia *Cadiral* (comporta d'un canal o d'una resclosa), seguint la nomenclatura molinera començada fa anys amb el poemari *Tremuja de versos*. Fou el poeta i escriptor Josep Colet i Giralt qui, amb perspicàcia, aconsellà dividir l'obra en dos volums. El primer, sota el títol de *Espiga sonora*, es presentava acaba de fer dos anys. Aquest segon, *Ploma d'endreces*, com el seu mateix nom indica, recull la resta de la diversitat de poemes dedicats per l'autora que encara quedaven inèdits.

El conjunt —que suma 258 pàgines— queda estructurat en sis capítols o espais diferenciats, que corresponen a uns blocs podríem dir homogenis, titulats: *Endreces a Moià i patriòtiques*; *Pomell d'endreces*; *Endreces de casament*; *Versos de primera comunió*; *Endreces familiars*, i *Endreces de darrer comiat*.

Cadascun dels grups compta amb un

adient i al·lusiú dibuix, de bella i pulcra factura, tots obra de Daniel Téllez i Batlle, que també signa la il·lustració de la coberta. El treball de *Pagès editors*, com és habitual, molt acurat i amb bon ofici, i el seguiment dels textos —una vegada més, a cura de Mn. Ruaix—, naturalment té tocs de l'exquísidesa, la mestria i el rigor que li són propis.

Per últim, dono les gràcies a tothom, i especialment a la Josefina, que ens ha volgut fer partícips d'aquest saber fer poètic i del llenguatge i la sorprenent serenor, a vegades amb un gràcil ressò musical, que destil·len moltes de les seves composicions. Heus ací un cas veritablement extraordinari: contra la malaltia, contra el temps, contra el dolor, contra les circumstàncies, ella s'alça amb el domini dúctil i serè del vers i del verb. Que sigui per molts anys!

INAUGURACIÓ DEL CAAD

El dissabte dia 24 de març a les onze del matí es va inaugurar al polígon industrial del Pla-romaní el Centre d'Acollida d'Animals Domèstics (CAAD) del Moianès. Alba Jornet, responsable del centre d'acolliment, la diputada de Salut Pública, Margarida Dordella, i Ignasi Rodríguez, de l'Oficina de Protecció d'Animals del Departament de Medi Ambient de la Generalitat de Catalunya, juntament amb l'alcalde de Moià, Josep Montràs, van fer els parlaments d'inauguració. A continuació es va oferir al públic una xocolatada, van actuar els Geganters i Grallers de Moià i hi hagué animació infantil a càrrec de Carles Cuberes, que va fer ballar petits i grans. Van visitar el centre unes dues-centes persones.

En aquestes instal·lacions seran acoïllits els gossos abandonats de vuit municipis del Moianès: Calders, Monistrol de Calders, Granera, Sant Quirze Safaja, Castellcir, Castellterçol, Moià i l'Estany.

Ballada dels gegants

Alba Jornet, responsable del centre d'acolliment, parlant al públic

També s'hi portarà la gestió municipal dels animals domèstics d'aquestes poblacions: cens de gats i gossos, llicències de gossos perillosos, control de colònies de gats, campanyes de sensibilització, tramitació de subvencions, recollida de queixes i denúncies en relació als animals, atenció al públic, etc.

L'ajuntament de Moià, en col·laboració amb aquests altres municipis, ha tirat endavant aquest projecte per tal d'assumir les competències que tenen els ens locals en relació amb els animals de companyia, segons la vigent Llei de Protecció d'Animals.

L'horari d'atenció al públic del CAAD del Moianès és: de dilluns a dissabte, de 10 a 1 del matí i de 5 a 8 de la tarda (d'abril a setembre), i de 3 a 6 de la tarda (d'octubre a març).

GRUP D'ESTUDI DE LA NATURA DEL MOIANES

Neix un nou projecte. El Grup d'Estudi de la Natura del Moianès (GENM) es constitueix com una entitat sense ànim de lucre dedicada a promoure la recerca de la natura, a treballar per la conservació dels sabers tradicionals i a l'educació ambiental dins l'àmbit exclusiu dels municipis del Moianès. D'altra banda, els objectius del GENM consisteixen a desenvolupar programes científics de recerca i conservació de la fauna i la flora del Moianès amb l'ajuda de professionals, d'institucions oficials, dels seus membres actius i de voluntaris; captar membres per a organitzar grups de tallers específics; promocionar el grup a nivell d'entitats culturals i les escoles de la comarca; fer conferències, xerrades i organitzar exposicions per part d'experts sobre les característiques i la riquesa de l'entorn natural del Moianès a fi de conèixer-lo i com a sensibilitzador per a respectar-lo i conservar-lo per part dels qui hi vivim i en gaudim i de qui visita la nostra comarca.

Totes aquestes activitats, juntament amb els resultats obtinguts, seran publi-

cades a la web personal del GENM i en publicacions pròpies i d'àmbit local per a ser consultades per interessats i públic en general. Hi constarà un petit atles de tots els espècimens observats que constitueixen la fauna i la flora del Moianès. Tot això requereix un treball de grup compromès sense cap objectiu crematístic, en què cadascú es dedica al tema de la natura que li agrada o domina.

Com col·laborar-hi? Com a membre actiu del grup o simplement com a col·laborador voluntari amb algun taller de treball específic. Simplement, estudiar, respectar, protegir, donar a conèixer i viure la natura del Moianès.

Heus ací unes referències de la xarxa informàtica: <www.joseplainez.org>, <<http://www.joseplainez.org>>, <genm@joseplainez.org>, <<mailto:genm@joseplainez.org>>, <ocells@joseplainez.org>.

Josep LAÍNEZ

Es ven OPEL KADET

cinc portes - ràdio - com nou

Telèfons: 93 830 03 23 / 93 820 91 95

BIBLIOTECA

Al llarg dels mesos de febrer i març a la biblioteca hem fet tallers de poesia. A partir d'una proposta conjunta del Centre de Recursos Pedagògics i la mateixa biblioteca, s'han ofert a les escoles de Moià —concretament, a tots els cursos de cinquè i sisè de primària i als de primer i segon d'ESO de l'IES Moianès— unes sessions d'expressió poètica, conduïdes per l'actriu Teresa Soler. L'objectiu dels tallers ha estat treballar la poesia de forma integral: la part més acadèmica, a les escoles i a l'institut, i la part més sentida, viscuda i teatralitzada, a la biblioteca. En els tallers, la Teresa els ha anat explicant tot el que cal tenir en compte a l'hora de recitar poesia, a mesura que cada alumne anava recitant el poema que prèviament havia triat. En total s'han fet trenta-dues sessions.

Durant la primavera us fem una proposta poètica: ens podeu dur una poesia, d'inspiració pròpia o copiada, i l'es-tendrem en un fil. Així omplirem la biblioteca de versos. (En la imatge adjunta s'aprecia un detall d'aquesta «enfilada» poètica.)

Del 16 de març al 12 d'abril hi havia programada una exposició de pintures de Virgínia Ruiz Murtró, de Castellcir; i del 13 d'abril al 2 de maig, una altra de Lluïsa Dalmau, de Moià.

La biblioteca de Moià ha difós uns tríptics informant de tots els serveis que ofereix: fons documental (préstec de llibres i altre material), local (disponible per a actes), difusió selectiva d'informació (rebre llista'de novetats d'alguna especialitat), connexió a internet (amb formació, si es vol, sobre el seu ús), biblioteca virtual (a través de la xarxa informàtica), exposicions bibliogràfiques a requeriment d'entitats, etc.

Odontologia conservadora i estètica
Edodòncia i pròtesis
Odontopediatria
Ortodòncia
Cirurgia
Implants

Visites diàries de
dilluns a dissabte

CLÍNICA DENTAL MOIÀ
Dr. Lluís M. Anfruns i Serra / Metge - Estomatòleg
Av. de la Vila 3-5 - 08180 Moià - Tel. 93 820 81 28

PUBLICACIONS

En aquesta secció donem compte de publicacions relacionades amb Mojà o el Moianès o bé d'informació publicada sobre la nostra vila i rodalia i la seva gent. Distingim dos apartats: revistes i diaris.

Revistes

En l'apartat de revistes i començant per les editades a Mojà o rodalia, hem vist:

—el darrer número (gener 2007 [per error, diu «2006»]) de «Súper Sopa», revista del CEIP Josep Orriols i Roca, amb 32 pàgines de temàtica escolar;

—el número 61 (març 2007) de «La Crinca», revista de l'Escola Pia, confeccionada pels alumnes de sisè de primària, amb 36 pàgines de temàtica escolar;

—el número 13 (15 març 2007) de «Mojà més», butlletí de l'Ajuntament de Mojà, amb 12 pàgines d'informació municipal;

—el número 2 (març 1007) de «Propostes 2007-2011», butlletí de 4 pàgines del grup municipal MAP (Mojà Alternativa de Progrés).

Passant a les revistes editades a fora, hem vist:

—el número 58 (I trimestre 2007) de «Llengua Nacional», amb dos articles (*Calcs que afecten els adverbis* i *Calcs que afecten les conjuncions*) del gramàtic moianès Josep Ruaix;

—el número 1071 (març 2007) de «Cavall Fort», amb un article divulgatiu de Maria Àngels Petit i Mendizàbal (títol *No facis la cabreta!*) i les habituals col·laboracions del ninotaire Picanyol.

Diaris

Passant als diaris, hem trobat les següents notícies (que donem per ordre cronològic i, si no diem res, es tracta del diari manresà «Regió 7») d'interès per a Mojà i rodalia i la seva gent:

—23-2-2007: «Orfeu baixa a les profunditats. La Fura dels Baus estrena al "Naumon" una versió reduïda de "L'Orfeo" el dia que es compleixen 400 anys de l'òpera».

—25-2-2007: «Última jornada del 5è Raïd Fred de Castellterçol».

—27-2-2007: «Venem cavallets, teles i pinzells a l'estranger», breu entrevista a Cristóbal Moral i Joan Trilla, fabricants de productes de belles arts de Mojà, dins la secció «Gent de casa».

—1-3-2007: «Emotiu comiat a Catellterçol del seu ex-alcalde Salvador Roca». «No puc acabar un quadre fins que no té el títol», breu entrevista a Marina Berdalet, pintora de l'Estany, dins la secció «Gent de casa».

—4-3-2007: «Vida», comentari a l'evangeli del diumenge, signat per la moianesa Clara Solà Bujons. «Per segon any consecutiu, el Congost es va convertir ahir en escenari del duatló Ciutat de Manresa, que en l'edició de la "consolidació" va continuar creixent amb 256 participants. Miquel Capó es va imposar en els metres finals, mentre que Núria Padrisa va obtenir un triomf còmode entre les fèmines».

—6-3-2007: «Un operari, ferit greu en caure d'una teulada a Mojà».

—8-3-2007: la «meteoimatge» és una

posta de sol a Moià, fotografia tramesa a la redacció per Carles Illa.

—10-3-2007: «Música: Elèctric Vaillets aposta per la tecnologia en el seu primer disc. Albert Sitjes viu a la capital moianesa i és l'ànima del grup».

—11-3-2007: la «meteoimatge» és un ametller florit a la rodalia de Moià, foto enviada a la redacció per Carme Codina.

—13-3-2007: «No tothom sap com es fa un bonic ram de flors», breu entrevista a Carol Talavera, florista de Moià, dins la secció «Gent de casa».

—14-3-2007: «El Consorci del Moianès promou l'ús compartit del vehicle privat».

—17-3-2007: «Calders recupera el tram del seu terme de l'antic camí ral de Manresa a Vic».

—19-3-2007: la «meteoimatge» és una mimosa florida a Castelletçol, fotografia tramesa a la redacció per Joan Capdevila.

—20-3-2007: «L'IES Moianès té seriosos problemes d'espai. Construït per a dues línies de secundària, ja fa quatre anys que en té tres de senceres», reportatge de 3 pàgines dins la secció «Aula». «La gent vol que el cotxe nou sigui,

sobretot, còmode», breu entrevista a Francesc Gros i Vilageliu, mecànic de cotxes de Moià, dins la secció «Gent de casa». «Un ferit greu després de sortir de la via un camió a Calders».

—22-3-2007: «El Moianès crearà un òrgan de gestió territorial més potent que el Consorci».

—26-3-2007: «El Moianès coneix altres experiències de gestió de territoris amb trets comuns».

—27-3-2007: «Calders començarà a construir el mes vinent el nou casal d'avis». «Avui dia els nens tenen poc temps per a jugar», breu entrevista a Montse Romera, que té la botiga de joguines «A la babalà» de Moià, dins la secció «Gent de casa».

—28-3-2007: «La moianesa Núria Padrís s'enduu el duatló de Banyoles». La «meteoimatge» és un pomell de flors de prunera del jardí botànic de Can Riera (Moià), foto enviada a la redacció per Carme Codina.

—31-3-2007: dins la «Revista» del dissabte surten unes declaracions de Marta Fàbrega, directora del Museu Arqueològic de Moià, a propòsit de les coves del Toll.

CLINICA DENTAL

Dr. Marc Pujol Comajoan

ODONTOLOGIA GENERAL-URGÈNCIES
ORTODONCIA-IMPLANTS

Plaça Major, 10, 3r. 2a.

Tel. 93 830 06 98

08180 MOIÀ

PÀGINES DE L'INSTITUT

DICCIÓ POÈTICA

Tant a primer com a segon d'ESO hem fet uns tallers de poesia dirigits per l'actriu moianesa Teresa Soler. Hem d'agrair a l'ajuntament la seva contribució econòmica i a la biblioteca municipal la cessió de l'espai i l'impuls organitzatiu.

Tots sabem que la dicció memoritzada o improvisada d'un text suposa una bona articulació, un bon domini i projecció de la veu, un bon ús de les pauses i una entonació adequada al sentit del que es llegeix o es diu. També cal posar atenció a la correcta pronunciació dels sons, la posició del cos, la mirada, etc. Quan es tracta de poesia, a més, cobren gran importància el ritme i l'accent; en una paraula, tot allò que suposa donar vida al text, i això no s'aprèn sense pràctica, la qual ajuda a superar la inseguretati els defectes a l'hora de dir el text.

Així, doncs, els nostres alumnes han tingut la sort de poder comptar amb la guia de la Teresa. Els ha ensenyat que, com més sabem un poema, més també el sentim. Diu que hem d'arribar al sentit del poema, que n'hem d'observar la mètrica, pensar les pauses que farem en dir-lo i que l'hem de recitar una vegada i una altra, de molt diverses maneres i en diversos estats d'ànim i sentits, fins que l'hàgim memoritzat i interioritzat, fins que ens l'hàgim fet nostre. Els sentiments són més importants que la veu, per a transmetre emoció.

Per a una bona recitació cal conèixer el poema i el poeta, ja que, segons J.

Palau i Fabre, «el poeta és un mèdiu; és a dir, un instrument o caixa de ressonància excepcional a través del qual els cataclismes, les convulsions (socials, polítiques o altres), els sentiments, les imatges, etcètera, es manifesten».

Volem que les paraules dels nostres poetes ajudin els alumnes a saber i a entendre els seus propis sentiments en aquestes edats de neguit i d'independització respecte als adults. Ara és quan poden sintonitzar més amb la poesia, quan en poden gaudir més. Creiem que és molt important treballar la creació poètica. Així el jove pot abocar-hi els seus pensaments i idees, les seves emocions i sentiments, les seves passions.

La fotografia adjunta mostra un moment del taller de dicció poètica.

ELS IMMIGRANTS I EL CATALÀ

Hi ha una escena que potser heu viscut: vosaltres mateixos o algú proper s'adreça a una persona immigrant en castellà i ella us respon que podeu parlar-li en català perquè l'entén. Si volem que la nova immigració s'incorpori a la llengua catalana, no li fem cap favor adreçant-nos-hi d'entrada en castellà. Ho hem de tenir clar.

Passa diàriament i arreu. Ens adreçem com si fos un reflex, a les persones immigrants recents, en castellà, donant per cert que no entendran el català. Renunciem ja d'entrada al català. De la mateixa manera que molts joves canvien la llengua al castellà quan el parlen altres companys del grup, o els adults catalanoparlants contesten en castellà a persones que fa anys que viuen a Catalunya i que entenen perfectament el català.

El català com a llengua només es mantindrà en el futur si els qui el parlem habitualment tenim una actitud clara, i amb la nostra relació l'utilitzem amb normalitat. Sense cap mena de complexos. Sense renunciar-hi.

Com volem que els nous immigrants s'interessin per aprendre el català si s'a-

donen que poden viure aquí tranquil·lament sense saber-lo?

El coneixement del català és molt important. L'escola hi fa un paper fonamental. El sistema d'immersió lingüística en català que ara funciona a primària és imprescindible. Des de fa uns quants anys, en crear l'ESO i reduir la primària, es van perdre dos anys d'immersió. Justament els anys en què els estudiants defineixen la seva personalitat i decideixen quina serà la seva llengua habitual. Seria molt important que l'ESO fos impartida en català, tal com es fa a primària.

De la mateixa manera, és important que els adults que arriben al nostre país puguin disposar de classes de català i complementen aquest aprenentatge amb les anomenades parelles lingüístiques, que faciliten un col·loqui més viu i alhora creen una relació per a fer més fàcil la integració. *

Però per molt que es conegui el català, no s'aconseguirà la plena normalització si no forma part de les relacions informals.

Avui, a Catalunya la gran majoria de persones coneix el català, però el cas-

**Garden Center
Moianès**

Composicions florals i plantes d'interior
Articles de decoració

Plantes de temporada
Arbres i arbustos

Complements de jardineria
Projectes de nous jardins i manteniments

Carretera N-141, Km. 21,9 (Hostal de la Grossa)
08180 - Moià (Barcelona)

Tel: 93 830 93 35
Fax: 93 830 93 36

www.gardenmolanes.com
garden@gardenmolanes.com

tellà és la llengua majoritària. La de relació més habitual. És per aquest motiu que l'actitud personal de cada un de nosaltres és molt important. I sobretot ho és la dels qui som catalanoparlants. Si no és decidida, si no tenim les idees clares, el català continuarà retrocedint gradualment.

Unes idees clares que també han de tenir els qui són habitualment castellano-

parlants si valoren que el català també és la seva llengua. La llengua del país on han nascut o que els ha acollits. Afortunadament, moltes persones han fet aquest pas.

Que no fallem els qui hi tenim més responsabilitat.

Ignasi PERRAMON I CARRIÓ
(«Regió 7», 6-1-2007)

ATLETA PROMETEDOR

El jove atleta moianès Marc Maldonado i Gómez, pertanyent a l'escola d'atletisme del Club Atlètic Manresa, té un futur prometedor, ja que recentment ha obtingut bones classificacions. Així, en el VIII Campionat de Catalunya Infantil en Pista Coberta, celebrat el 24 de febrer, en Marc va competir en les proves de 60 metres llisos i aconseguí el cinquè millor temps, amb una marca de 8'42 segons; en la prova de triple salt va guanyar la medalla de bronze, amb una marca de 9'84 metres. La fotografia adjunta el

mostra en el tercer lloc del podi. L'enhorabona i endavant!

moiadent

ODONTOLOGIA I PRÒTESIS

ODONTOLOGIA GENERAL
SOLUCIONS ESTÈTIQUES
IMPLANTS
PRÒTESIS SOBRE IMPLANTS
PRÒTESIS FIXES
PRÒTESIS AMOVIBLES

C/ Sant Sebastià, 1-3 - 08180 MOIÀ - Tel. 93 820 76 64

LLEURE I CULTURA

Entre els actes de lleure i cultura esdevinguts recentment a Moià, anodem els següents:

—Dissabte dia 24 de febrer a partir de les sis de la tarda, rua de Carnestoltes, amb el següent ordre: al pavelló poliesportiu, recollida del número d'ordre dels participants; a dos quarts de set, al costat del pavelló, concentració de carrosses i comparses; a dos quarts de vuit, sortida de la rua, precedida per la comparsa de percussió i gralles Grallacatu, amb recorregut pel c/ del Remei, av. de la Vila, c/ de Sant Antoni, pi. Major, c/ del Forn, pi. i c/ de Sant Sebastià, c/ de Sant Josep, pi. del Colom, c/ de Sta. Magdalena i pi. del Moianès. Aquesta rua va resultar molt concorreguda, tant de participants com de públic que s'ho mirava. Les fotografies adjuntes en mostren alguns aspectes.

—Divendres dia 2 de març a les nou del vespre a l'auditori de Sant Josep, conferència sobre «Conflictes a les aules. Elements per a una convivència», a càrrec de Joan Girbau, membre de la unitat de suport a la convivència escolar de la Generalitat de Catalunya, acte organitzat per les associacions de pares d'alumnes dels centres escolars de Moià dins el cicle de conferències del curs 2006-2007.

—Dissabte dia 3 del mateix mes a dos quarts d'una del migdia, a l'Ateneu, calçotada popular.

—Dissabte dia 10 a les set de la tarda, a l'auditori, concert del tenor Javier Alonso i el pianista Juan Carlos Comelles, amb obres de Schumann, Mahler, Ravel i Falla, acte organitzat per Joventuts Musicals.

—Diumenge dia 11 a dos quarts de nou del matí, sortida d'una excursió matinal pel Moianès organitzada per Rivendel.

—Dissabte dia 17 a les cinc de la tarda, a la plaça del Saiol, gimcana infantil (amb bicicletes i tricicles, curses de sacs, peus lligats i altres jocs, més xocolatada), organitzada per l'associació ciclista Puig Rodó.

—Diumenge dia 18 a dos quarts de vuit del matí, sortida cap a una excursió a Taradell i Puig-l'agulla, organitzada pel GEMI.

—Divendres dia 30 a les vuit del vespre, a Can Carner, 16a Festa de l'Esport, amb homenatge als esportistes moianesos i lliurament de premis als campions locals de l'any 2006, acte organitzat pel Consell Local d'Esports.

NOUS ESTABLIMENTS O SERVEIS

El dimecres dia 14 de març a les vuit del vespre va inaugurar-se a Moià una oficina de MTM Advocats, amb una conferència sobre la pel·lícula per a cines Imax *El misteri del Nil*, a càrrec del periodista i cineasta Jordi Llompart.

La Clínica Dental Anfruns anuncia per al 5 d'abril a les cinc de la tarda la inauguració de la seva nova seu, ampliada, a l'avinguda de la Vila, 3-5, tel. 93 820 81 28.

Ha començat un nou servei de taxi: Taxi Gregori, c/ del Vall, 21, tel. 652 38 59 58.

L'Hotel Urbisol ofereix diversos tracta-

ments per a la millora del cos i servei de piscina climatitzada. Tel. 93 830 91 53.

Carme Sala (ctra. de Manresa, 18, bis, tels. 93 830 01 55 i 651 88 01 90) ofereix classes de ioga per a totes les edats.

El Parc La Gresca va oferir, per als dies 23 i 30 de març a dos quarts de nou a les deu del vespre, un «taller del riure» per a adults, a base de jocs, dansa, teatre...

L'entitat «Mou-te» organitza un Casal de Primavera per a nens i nenes de 3 a 12 anys els dies 2-5 d'abril. Tel. 651 92 19 70.

El Cercle Artístic Moianès organitza un concurs de dibuix de Setmana Santa, una exposició solidària per la Llar dels Avets, classes de ceràmica i classes de dibuix. Tels. 667 48 35 42 o 650 78 18 09.

MISCEL·LÀNIA

L'ABIC va organitzar per Carnaval un concurs de disfresses de botiguers, amb la participació de vint establiments i el següent resultat: primer premi, Bernat de Rubió (cantina romana); segon, Cal Maties (les coves del Toll); tercer, Bufet de Cuina (el país de Croquetot).

El divendres dia 23 de febrer a dos quarts de deu del vespre tingué lloc al baptisteri de l'església parroquial una pregària «a l'estil de Taizé». Una altra sessió es féu el 30 de març.

El dissabte dia 10 de març a les set del vespre se celebrà a la parròquia una missa en ritu bizantí (concretament, ucraïnès), presidida per Móns. Josep Casanova i amb la participació del cor Irini.

El diumenge dia 18 de març l'Escola Pia va fer una jornada de portes obertes

i obrí el període de pre-inscripcions.

Ràdio Moià presenta, cada dimecres a les nou del vespre, el programa «El xiu-xiu 2», amb concursos, entrevistes, curiositats, etc. Així, el 28 de març va entrevistar Quim Pujades, president de l'ABIC.

Els dies 29 (dijous), 30 (divendres) i 31 (dissabte) de març, a les vuit del vespre, es féu a la parròquia el tradicional tríduum a la Mare de Déu dels Dolors, en vigílies de la Setmana Santa.

La portada que embelleix aquest número especial de LA TOSCA és obra de Carles Illa i Casanova, a qui agraïm la col·laboració.

Amb motiu del seixantè aniversari de LA TOSCA, l'Associació Catalana de la Premsa Comarcal (ACPC) ens dedica l'espai «La publicació del mes» en la seva pàgina web <www.premsacomarcal.cat>. Agraïm la gentilesa.

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Naixements

Martina Pons i Roma, filla de Joan Carles i d'Elionor, dia 1 de febrer, a Artés.

Josep Girbau i Garriga, fill de Josep i d'Esther, dia 3 de febrer.

Berta Juncadella i Farré, filla de Jaume i de Rosa, dia 6 de febrer, a Sabadell.

Ferran Monsech i Tortadès, fill de Josep i de Montserrat, dia 27 de febrer.

Maica Gibert i Romeu, filla de Jaume i de Maria Àngels, dia 3 de març.

Jan Bayot i Bonells, fill de Guillem i d'Ariadna, dia 4 de març.

José Campana Paniagua, fill de José i de Laura, dia 6 de març.

Guillem Martínez i Padilla, fill de Ramon i de Sílvia, dia 16 de març.

L'enhorabona als venturosos pares.

Defuncions

Roser Pladevall i Vila, de noranta-un anys, vídua de Joan València i Rovira, dia 26 de febrer.

Josep Vilarmau i Datzira, de vuitanta-vuit anys, vidu de Dolors Ferrer i Codina, dia 6 de març.

Francisco Martos Rísquez, de vuitanta-tres anys, dia 9 de març.

Isabel Picanol i Coma, de vuitanta-un anys, vídua d'Àlvar González, dia 9 de març.

Lluís Argemí d'Abadal, de seixanta-dos anys, dia 14 de març, a Barcelona.

José Maria Guerrero Carrión, de quaranta-quatre anys, dia 26 de març.

Mercè Coch i Roca, de noranta-tres anys, vídua de Ramon Tarter, dia 30 de març.

Al cel sien. Donem el condol als seus familiars.

NOTA DE LA REDACCIÓ

Els qui vulguin donar-nos articles, notícies o altre material per al pròxim número han de fer-nos-ho arribar abans del 30 d'abril, en què tancarem l'edició. Demanem que hom ens informi d'esdeveniments com naixements, casaments, defuncions esdevingudes fora de Moià, finals de carrera, festes familiars, activitats d'entitats, etc. Gràcies.

També valdria la pena que els subscriptors ens informessin dels canvis de domicili o de titularitat de la subscripció, a fi d'evitar extraviaments dels exemplars que enviem per correu.